

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЮРІЯ
ФЕДЬКОВИЧА

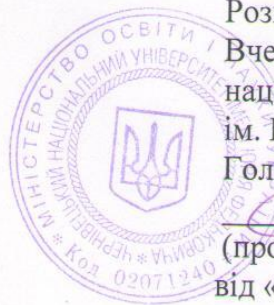
ОСВІТНЬО – НАУКОВА ПРОГРАМА
(Зміни до Освітньо-наукової програми)
«Історія та археологія»

(редакція від «29» серпня 2019 р. затверджена рішенням
Вченої ради факультету історії, політології та міжнародних відносин
треть (освітньо-науковий) рівень вищої освіти

за спеціальністю 032 «Історія та археологія»

галузі знань 03 гуманітарні науки

Кваліфікація: доктор філософії (PhD)

Розглянуто та затверджено
Вченою радою Чернівецького
національного Університету
ім. Юрія Федьковича
Голова вченої ради

Р.І.Петришин
(протокол № 8
від «01» вересня 2019 р.)

Чернівці 2019

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
змін до освітньо-наукової програми
(наукової / професійної)

«032 – Історія та археологія»
(найменування програми)

« РОЗРОБЛЕНО »

Робочою групою факультету історії,
політології та міжнародних відносин

ЧНУ ім. Ю. Федьковича

Гарант ОНП

 О.В.Добржанський

« 23 » серпня 2019р.

«УХВАЛЕНО»

на міжкафедральному засіданні кафедр
факультету історії, політології та
міжнародних відносин
ЧНУ ім. Ю. Федьковича

Протокол № 1
від «26» серпня 2019р.

Головуючий В.М.Ботушанський

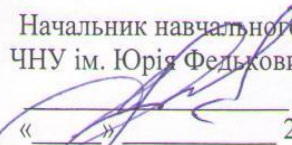
« СХВАЛЕНО »

Вченою радою факультету історії
політології та міжнародних відносин

Протокол № 1
від «29» серпня 2019р.

Голова Вченої ради факультету /інституту
 Добржанський О.В.

«ПОГОДЖЕНО»

Начальник навчального відділу
ЧНУ ім. Юрія Федьковича
 Я.Д. Гарабазів
« » 20 р.

«РЕКОМЕНДОВАНО»

Комісія Вченої ради з науково-методичної роботи
ЧНУ ім. Юрія Федьковича

Протокол № 1 від «1» вересня 2019р.

Голова комісії Вченої ради

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗОВНІШНІЮ АПРОБАЦІЮ

А. Рецензії спільноти ЗВО, національної та галузевої академії наук, тощо.

1. Рецензія за підписом доктора історичних наук, професора, завідувачки кафедри історії України Одеського національного університету імені І.І. Мечникова Бачинської О.А. (рецензія додається)
2. Рецензія за підписом доктора історичних наук, професора, завідувача кафедри всесвітньої історії Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Жерноклеєва О.С. (рецензія додається)

Б. Рецензії зовнішніх стейкхолдерів

1. Рецензія за підписом кандидата наук, заступника директора Інституту післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області з науково-методичної роботи Богачик Т.С. (рецензія додається)
2. Рецензія за підписом директора Чернівецького обласного архіву Сідляр І.А. (рецензія додається)
3. Рецензія за підписом директора Чернівецького обласного краєзнавчого музею Танащик В.І. (рецензія додається)

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади, місце роботи	Найменування закладу, який закінчив викладач рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
<i>Керівник проектної групи</i>						
Добржанський Олександр Володимирович	Професор кафедри історії України, Декан факультету історії, політології та міжнародних відносин	Чернівецький державний університет, 1981р., Г-II № 044350 Спеціальність історія Кваліфікація: історик. Викладач історії та суспільствознавства	Доктор історичних наук ДД № 000808 Від 13.10.1999 Протокол № 05-06/10 Професор кафедри історії України ПР №000676 Від 26.06.2001 Протокол № 3/26-д Тема дисертації – «Національний рух українців Буковини другої половини XIX –	39 років	Основним напрямком наукової діяльності є історія національно-етнічних груп та національних рухів у Центральній та Східній Європі в XIX – першій половині XX ст.; Історія західноукраїнських земель в XIX – першій половині XX ст.; Соціально-економічний та суспільно-політичний розвиток Хотинщини в XIX – першій половині XX ст. Історія Першої світової війни.; Історія Української революції 1917 – 1921 рр.	Інститут історії України НАН України 10.05.2017-12.06.2017 Наказ №28-к від 10.05.2017. Довідка № 123/513 Від 12.06.2018 Тема «Становище України в кінці XIX на початку XX ст.». Університет Штефан-чель-Маре. Сучава.

			початку XX ст.». Спеціальність 07.00.01 – історія України/032- Історія та археологія		Визначні постаті українського національного відродження на західноукраїнських землях XIX – першої половини XX ст.; Культурна (історична) пам'ять, проблеми її інтерпретації; Громадські об'єднання на західноукраїнських землях в XIX – XX ст. Українсько-румунські та українсько-польські відносини в XIX–XX ст. 1. Добржанський О. Західноукраїнські землі в зовнішньополітичних планах панславістських організацій Росії на початку XX ст. // Україна-Європа-Світ. Міжнародний збірник наукових праць. Серія: Історія, міжнародні відносини. – Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2011. – Вип. 5: У 2 ч. – Ч. 2. – С. 76-81. 2. Добржанський О. Проблеми державної приналежності українців Буковини в роки Першої світової війни // Велика війна 1914 – 1918: витоки,	Румунія 13-31.12. 2018. Сертифікат виданий 31.12. 2018. Тема: «Сучасні методи навчання і викладання історії. Європейські підходи до оцінки результатів навчання».

				характер, наслідки. – К.: Вид-чий дім «Кондор», 2018. – С. 356-373. 3. Добржанський О. Українці Буковини восени 1918 р.: соборницькі ідеї та устремління // Перша світова війна у фокусі «плинної нестабільності»: міжнародна і внутрішня політика: Колективна монографія. – К.: Вид-чий дім «Кондор», 2019. – С. 167-184. По даних напрямках опубліковано понад 250 наукових робіт, Монографій 15, наукових посібників 2, наукових статей 200. Під керівництвом Добржанського О.В. захищено 27 кандидатських та 5 докторських дисертацій. Бере участь у виконанні гранту Чернівецької обласної ради по Центру Буковинознавства. «Дослідження аспектів суспільно-політичного життя Буковини	

					австрійського періоду».	
<i>Члени проектної групи</i>						
Ботушанський Василь Мефодійович	Професор, завідувач кафедри історії України	Чернівецький державний університет, 1961 р., Н №538519 Спеціальність «Історія» Кваліфікація: Історик, учитель історії середньої школи.	Доктор історичних наук, ДН № 003223, 24.12.1996 Протокол № 12 Професор по кафедрі історії України ПР АР № 001785, 22.10.1998. Протокол № 415 Тема дисертації «Сільське господарство Буковини в II половині XIX на початку XX ст.» Спеціальність – 07.00.01 – історія України/032 Історія та археологія	41 рік	Основним напрямком наукової діяльності є: Аграрні відносини на Буковині наприкінці XVIII–на початку XX ст. Економічне, суспільно- політичне і національно- культурне життя на Буковині в австрійський період. Історія міста Чернівці. Буковина у контексті міжнародних відносин (кінець XVIII – XX ст.), Історія Чернівецького університету. Українсько-молдавські відносини у XVIII– XX ст. 1. Буковина в контексті європейський міжнародних відносин (3 давніх часів до середини XX ст.): [Кол. моногр.] / За заг. ред. В.М. Ботушанського. – Чернівці: Рута, 2005. – 744 с. 2. Ботушанський В. Чернівецький університет у роки Першої світової	Прикарпатський національний університет ім.В.Стефаника 5.04-5.05.2017 Протокол №8 Довідка №01- 15/03/684 від 12.05.2017. Тема «Ефективне використання технічних засобів під час вивчення краєзнавчих тем»

				війни//Науковий вісник Чернівецького університету імені Юрія Федьковича. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2017. – № 1. – С. 38-45. 3. Ботушанський В. У суворих обіймах матінки-природи. (Стихійні лиха та їхній вплив на соціально-економічне становище буковинського селянства у ХІХ – на початку ХХ ст.). – Чернівці: Технодрук, 2019. – 108 с. По даних напрямках опубліковано понад 130 наукових робіт, 5 монографій, 2 наукових посібники, 220 наукових статей. Бере участь у виконанні гранту Чернівецької обласної ради по Центру Буковинознавства. «Дослідження аспектів суспільно-політичного життя Буковини австрійського періоду». Під керівництвом Ботушанського В.М. захищено 15	

					кандидатських та 1 докторська дисертація.	
Сич Олександр Іванович	Професор, завідувач кафедри історії нового та новітнього часу	Чернівецький орден Трудового Червоного прапора державний університет, 1977 р., В-1 №535817 спеціальність «історія». Кваліфікація: Історик. Викладач історії та суспільствознавства	Доктор історичних наук, ДН №001778, 23.12.1994 р., Протокол №7 Професор кафедри історії нового та новітнього часу ПР № 000191 26.10.2000 р. Протокол № 4/5-П Тема дисертації: «Імміграція та її місце в соціально-економічному розвитку Канади (1900-1939 рр.)», спеціальність 07.00.03 – Всесвітня історія/032 Історія та археологія	41 рік	Основним напрямком наукової діяльності є: Слов'янська еміграція Австро-Угорщини в заселенні та освоєнні канадського Заходу (кінець XIX – початок XX ст.). Імміграція та її місце в соціально-економічному розвитку Канади (1900 – 1939 рр.). Проблеми іммігрантознавства та канадознавства. Підсумки та наслідки Першої світової війни. Цивілізаційний вимір Першої світової війни. Доля демократії в XX ст. (Німеччина, країни Східної Європи) Країни Центрально-Східної Європи в міжвоєнний період (цивілізаційний аспект) Проблеми історії революцій XVII – XVIII ст. Місце та роль революцій в історії. Проблеми хронологічних меж і внутрішньої	Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького 08.04.2019-03.05.2019 Протокол №25. Довідка №195/03 від 06.05.2019 Тема «Перша світова війна: уроки, проблеми, наслідки».

				періодизації історії Нового часу та новітньої історії. Питання методології вивчення та викладання всесвітньої історії. 1.Сич О. Підсумки та наслідки Першої світової війни // Перша та друга світові війни в історії людства(до 100-річчя початку Першої і 75-річчя початку Другої світових воєн): Монографія / Наукова редакція д.і.н., проф. С. С. Трояна. – К.: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – С. 65-80 2.Сич О. Єврейський чинник у контексті української еміграції до країн Америки (кінець XIX – перші десятиріччя XX ст.) // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. Спільний українсько-румунський науковий журнал. – 2018. – № 4 (20). – С. 55-59. 3/Сич О. Вибір народів чи вибір еліт? (до питання про суспільно-політичний устрій держав Центрально-Східної Європи після Першої світової війни) //	

					Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича: Історія. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2019. – № 2. – С. 79-85. По даних напрямках опубліковано понад 20 наукових робіт, 1 монографія, 50 наукових статей. Під керівництвом Сича О.І. захищено 12 кандидатських та 1 докторська дисертації.	
Чучко Михайло Константинович	Професор, завідувач кафедри історії стародавнього світу, середніх віків та музеєзнавства	Прикарпатський університет ім. В. Стефаника, 1994. КЕ№ 008731 Спеціальність «Історія і методика виховної роботи» Кваліфікація: Вчитель історії. Методист з виховної роботи	Доктор історичних наук ДД № 007205 від 28.04.200), 07.00.02 – всесвітня історія. Професор кафедри етнології, античної та середньовічної історії (12 ПР № 008085 від 26.09.2012). Тема дисертації – «Соціорелігійні	20 років	Основним напрямком наукової діяльності є: Православне культове будівництво на Буковині. Соціально-релігійне життя православного населення північних волостей Молдавської землі та австрійської провінції Буковина. Історія Буковинської Митрополії в румунський період. Адміністративний устрій та урядування в	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Довідка № 01-15/03-2800 від 21.12.2016. Тема «Вдосконалення педагогічної, наукової та методичної роботи».

			аспекти повсякденного життя православного населення північної частини Молдавського воєводства та австрійської Буковини (друга половина XIV – початок XX ст.)». Спеціальність 07.00.02 – всесвітня історія /032 Історія та археологія		Молдавському воєводстві; Історія торгівлі та митної справи на Буковині у XIV – XX ст. Історія Молдавського князівства в період Середньовіччя та Ранній Новий час. 1. Чучко М. Сільське самоврядування в Північних волостях Молдавської землі (друга половина XIV – третя чверть XVIII ст.) // Питання стародавньої та середньовічної історії, археології й етнології: Збірник наукових праць. – Вижниця: Вид-во «Черемош», 2015. – Т. 1 (39). – С. 223-238. 2. Чучко М. У горнилі випробувань: Православна Церква на Буковині в 1914 – 1919 рр. – Чернівці: Друк Арт, 2015. – 140 с. 3. Чучко М. Козмин (1497 р.): буковинська перемога Штефана Великого. – Чернівці: Місто, 2019. – 96 с. По даних напрямках опубліковано понад 100	

					наукових робіт (16 монографій, 5 наукових посібників, 96 наукових статей). Брав участь в проєкті «Історична та етнографічна спадщини – частина сталого туризму на Буковині» MIS-cod 829, що фінансувався організацією – Спільна операційна програма Румунія–Україна–Республіка Молдова, 2007 – 2012 рр., в рамках Європейського інструменту сусідства та партнерства. У 2016 р. проєкт завершився і було подано підсумковий звіт. У 2018 – 2019 рр. брав участь у Грантовому конкурсному проєкті Державного фонду фундаментальних досліджень Ф77/38991 «Соціокультурні та соціополітичні процеси у прикордонні України – Румунії – Молдови: історична пам'ять, міжетнічні контакти, потенціал» (термін дії серпень-грудень 2018 р. та серпень-грудень 2019 р.).	

					Під керівництвом М.К. Чучка захищено 2 кандидатських дисертацій.	
Яценюк Галина Миколаївна	Доцент кафедри історії України	Чернівецький національний університет, 2002 р., РН № 21243283 Спеціальність «всесвітня історія» Кваліфікація: Магістр історії	Кандидат історичних наук, ДК №033148 09.03.2006 р. Протокол № 23-06/3 Доцент кафедри історії України 12 ДЦ № 024165. 09.11.2010 р. Протокол № 3/84-Д Тема дисертації «Перша українська політична еміграція 1710-1740: дипломатичний аспект» Спеціальність 07.00.01 – історія України/032 Історія та археологія	18 років	Сфера наукових інтересів: Соціально-економічне та політичне становище України в часи Руїни; Міжнародна діяльність першого еміграційного уряду; Історія Лівобережної Гетьманщини; Українська революція 1917-1921 рр.; Застосування інтерактивних технологій у викладацькій діяльності. 1.Яценюк Г.М. Розбудова двох столиць – Києва і Батурина – в часи гетьманування Івана Мазепи //Питання історії України, 2014. Випуск 17. – С. 33-39. 2.Яценюк Г. Питання соборності українських земель в часи правління Української Центральної Ради // XI Буковинська міжнародна історико-краєзнавча конференція присвячена 100-річчю Української національної революції. Тези доповідей,	Прикарпатський національний університет ім. В.Стефаника, кафедра історії України 16.11-16.12.2015 Протокол 4 від 13.11.2015. Довідка 01-15/03-2110 від 28.12.2015. Тема «Новітні технології у викладанні історії» Підвищення кваліфікації он-лайн (березень 2020 р.) Тема: «Інтернет ресурси в навчальному процесі» Свідоцтво №К27-61907 Від 14.03.2020

				Чернівці, 20 – 21 жовтня 2017 р. / Наук. ред. О. В. Добржанський. – Чернівці: Технодрук, 2017. – С. 59-61 3.Яценюк Г., Яценюк Ф. Особливості утворення органів державного управління в роки революції (1917-1918 рр.)//Питання історії України. Збірник наукових праць кафедри історії України Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. – Чернівці: ЧНУ, 2018.–Т.20.–С.19-24. По даних напрямках опубліковано понад 30 наукових статей, 6 методичних рекомендацій. Участь у проекті «Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність» що виконується за підтримки МОН України, Посольств Великої Британії та США	

ОСВІТНЯ СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

1. Профіль освітньої-наукової програми доктора філософії за спеціальності 032 «Історія та археологія»

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича, Факультет історії, політології та міжнародних відносин
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Третій вищий рівень освіти. Доктор філософії (PhD) Спеціальність – 032 Історія та археологія ОПН – історія та археологія
Офіційна назва освітньої програми	Історія та археологія History and archaeology
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії (PhD), одиничний, 32 кредити ЄКТС, чотири академічних роки, термін освітньої складової освітньо-наукової програми – 1 рік
Наявність акредитації	Первинна
Цикл/рівень	НРК України – 9 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень.
Передумови	Рівень вищої освіти «Магістр»
Мова(и) викладання	Українська мова <i>(окремі дисципліни вільного вибору читаються англійською, польською, румунською мовами)</i>
Термін дії освітньої програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	
2 – Мета освітньої програми	
Надати високоякісну університетську освіту, яка базується на принципах гуманізації та толерантності, демократичності, практичності і прагматичності, неперервності і варіативності, адаптивності та оптимальності. Формування професійної готовності до самостійної науково-дослідної та викладацької діяльності, вдосконалення знань іноземної мови і філософської освіти, орієнтованих на професійну діяльність, формування компетентностей, необхідних для успішної науково-дослідної та педагогічної роботи у вищій школі.	

3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань 03 – Гуманітарні науки, спеціальність 032 – Історія та археологія
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова (доктор філософії (PhD)) Освітньо-наукова програма спрямована на актуальні аспекти спеціальності, в рамках якої можливе подальше наукове та професійне зростання. Набуття необхідних дослідницьких навиків для наукової роботи в галузі історії та археології. ОНП включає програми навчання, які мають на меті надання дослідницької кваліфікації. Програма докторської підготовки представлена як в академічній, так і в професійній сферах.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Акцент робиться на формуванні та розвитку професійних компетентностей у сфері історичної науки; вивченні теоретичних та методичних положень, організаційних та практичних інструментів в галузі історії та археології, практичного викладу та правильного методичного застосування набутих знань, вміння застосування новітніх технологій в науковій діяльності. Ключові слова: історія, національна й регіональна історія, історіографія, суспільно-політична історія, археологія, культурна історія, наука, методика, навчання, дослідження.
Особливості програми	1. Наукова складова освітньо-наукової програми визначається індивідуальним навчальним планом аспіранта. 2. Освітньо-наукова програма щорічно якісно та методично оновлюється. 3. Задля підвищення якості освітньо-наукової програми забезпечується зворотний зв'язок із здобувачами освіти за допомогою регулярних опитувань. 4. Окремі дисципліни вільного вибору читаються іноземними мовами (англійська, румунська, польська) 6. Передбачається залучення аспірантів до прослуховування лекцій іноземною мовою. 7. Укладені міжнародні договори з окремими закордонними закладами вищої освіти, з метою міжнародної мобільності: Жешовський університет, Польща; Інститут політичних досліджень Польської академії наук, Польща; Лодзький університет, Польща; Сучавський університет «Штефан чел Маре», Румунія; Яський національний університет «Джордже Єнеску», Румунія; Університет м. Грац. Австрія;

	Католицький університет м. Фрайбурга. Німеччина; Університет Аугсбурга. Німеччина; Університет Пассау, Німеччина; Саскачеванський університет, Канада.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Згідно класифікатора професій (ДКП) випускники аспірантури, які успішно захистили дисертацію є придатним для працевлаштування як: Викладачі університетів та вищих навчальних закладів (23, 231, 2310, 2310.1, 2310.2), Професіонали в галузі методів навчання (2351), Наукові співробітники (методи навчання) (2351.1), Інспектори навчальних закладів (2352), Професіонали в сфері архівної справи, музеєзнавства, бібліотечної справи, інформації та кінопрограм (2431.1), Наукові співробітники (архівна справа, музеєзнавство) (2431.2), Молодший науковий співробітник (бібліотечна справа, науково-технічна інформація) (2432.1), Науковий співробітник-консультант (археографія, археологія, географія, кримінологія, палеографія, соціологія) (2442.1), Професіонали в галузі філософії, історії та політології (2443), Наукові співробітник (філософія, історія, політологія) (2443.1), Філософи, історики та політологи (2443.2). Таким чином, робочі місця випускники аспірантури можуть отримати у науково-дослідних інститутах НАН України, університетах МОН України, наукових центрах та в громадських чи приватних адміністраціях, музеях, архівах, медіазасобах і комунікаціях, рятівних археологічних службах. Посади: докторант, доцент, професор, асистент, викладач закладу вищої освіти, науковий співробітник, науковий співробітник-консультант, інспектор вищих навчальних закладів, науковий співробітник (архівна справа, музеєзнавство), історик. З метою покращення якості освітньо-наукової програми проводиться щорічний моніторинг щодо працевлаштування випускників та оцінка рівня їхньої кваліфікації працедавцями.
Подальше	Особа, яка закінчила навчання за цією освітньо-науковою

навчання	програмою та здобула науковий ступінь доктора філософії може здобувати науковий ступінь на науковому рівні (НРК України – 10 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень), або/та продовжити навчання на третьому (докторському) освітньо-науковому рівні вищої освіти за іншими освітньо-науковими програмами, підвищувати професійну кваліфікацію, здобувати післядипломну освіту за іншими спеціальностями. Підвищувати кваліфікацію в науково-дослідних інститутах НАН України, провідних університетах та науково-дослідних центрах.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Використовується студентоцентроване та проблемно-орієнтоване навчання, навчання через науково-дослідну практику та самонавчання. Система методів навчання базується на принципах цілеспрямованості, бінарності – активної безпосередньої участі викладача і аспіранта. Основними підходами при викладанні та навчанні є гуманістичність, студентоцентризм, системність, технологічність, дискретність. Основні види занять: лекції, семінари, практичні заняття в малих групах, самостійна робота, консультації з викладачами, розробка фахових проектів, участь в круглих столах, семінарах, наукових проектах та грантах, опрацювання публікацій в провідних виданнях історичного профілю, консультації із викладачами, написання рефератів, підготовка дисертаційної роботи.
Оцінювання	Іспити (усні, письмові), диференційований залік, есе, презентації, захист практики, комплексний іспит зі спеціальності, захист докторської роботи.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у галузі історії й археології, або у процесі навчання, наукової діяльності, що передбачає застосування теорій та методів історії та археології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1	<i>Гнучкість мислення.</i> Опанування навичок проведення аналітичної та експериментальної наукової діяльності; організація, планування та прогнозування результатів наукових досліджень. Генерування нових ідей (креативність), абстрактне мислення, вміння пристосовуватись до нових умов та ситуацій.
	ЗК 2	<i>Комунікація.</i> Здатність роботи та діалогу з різними цільовими аудиторіями, з використанням відповідної лексики, методів та прийомів, технічних засобів; набуття ораторської майстерності для публічного представлення і захисту наукових результатів, публічного виступу на вітчизняних та міжнародних наукових форумах, конференціях та семінарах; ефективна семінарах; ефективна підтримка інших науковців в процесі навчання.
	ЗК3	<i>Міжособистісні навички та командна робота.</i> Створення і розвиток мережевої співпраці; робочі відносини з колегами, адміністрацією; усвідомлення своєї поведінки і впливу на інших у роботі в формальних чи неформальних групах; передача і отримання зворотного зв'язку; відповідальність за інших при організації зворотного зв'язку; соціальна відповідальність за результати прийнятих стратегічних рішень; ініціювання оригінальних дослідницько-інноваційних проектів.
	ЗК4	<i>Популяризаційні і презентаційні навички.</i> Ініціювання та виконання наукових досліджень, результатом яких є одержання нових знань. Уміння формувати ідеї, теорії, гіпотези та концепції в історико-археологічних дослідженнях. Уміння презентувати здобуту у ході досліджень інформацію цільовій та загальній аудиторії; критичний аналіз, оцінка і синтез нових ідей.
	ЗК5	<i>Особистісні компетенції.</i> Самоефективність, цілеспрямованість, здатність навчатися і накопичувати знання; прояв творчого, інноваційного та оригінального підходу до обраної тематики дослідження; гнучкість і відкритість розуму; самонавчання і здатність визначати свої потреби в навчанні; самодисципліна, мотивація і уважність;

	ініціатива, незалежність в роботі, самодостатність. Володіння загальною та спеціальною методологією наукового пізнання, застосування здобутих знань у практичній діяльності. Управління кар'єрою: розуміння необхідності нести відповідальність за свій професійний розвиток; здатність керувати власною кар'єрою; здатність ставити реалістичні й досяжні цілі; застосування дослідницьких навичок в інші робочі середовища; здатність бачити широкий спектр можливостей всередині організації та за її межами; вміння представляти свої навички, можливості і досвід роботи; здатність саморозвитку і самовдосконалення протягом життя, відповідальність за навчання інших; лідерство та здатність як автономії так і командної роботи під час реалізації проектів.
ЗК6	<i>Етичні установки.</i> Обізнаність та розуміння філософсько-світоглядних засад, сучасних тенденцій, напрямків і закономірностей розвитку вітчизняної науки в умовах глобалізації і багатокультурності. Знання стандартів і типу мислення, необхідних для наукового дослідження та публікаційної активності, включаючи критичну обізнаність та інтелектуальну чесність. Розуміння значення історико-археологічних досліджень в контексті сучасних методологічних підходів і концепцій культурної пам'яті, примирення, суспільного діалогу та євроінтеграції.
ЗК7	<i>Працювати самостійно; керування часом.</i> Здатність організовувати набуття теоретичних та практичних інструментів, скеровуючи зусилля та об'єднуючи результати різних досліджень та аналізів, представляючи остаточний результат до визначеного кінцевого терміну.
ЗК8	<i>Навики критичності та самокритичності.</i> Здатність рецензувати публікації та презентації, а також брати участь в міжнародних наукових дискусіях, висловлюючи та відстоюючи свою власну позицію.
ЗК9	Застосування сучасних інформаційних і комунікаційних технологій, включаючи методи отримання, обробки та зберігання наукової інформації.
ЗК10	Удосконалення педагогічної майстерності, педагогічної техніки, професійних вмінь майбутніх

		вчених, викладачів вищої школи
	ЗК11	Вміння організувати та проводити навчальні заняття, подавати грантові пропозиції, менеджмент наукових проектів.
	ЗК12	Володіння усною та письмовою англійською мовою на рівні вище середнього (upperintermediate b2);
	ЗК13	Здатність представляти англійською мовою результати власних оригінальних досліджень у різних жанрових формах (стаття, есе, презентація, виступ на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція, тощо).
Спеціальні фахові компетентності (ФК)	ФК 1	Вміння використовувати нормативні документи в галузі освіти та діяльності вищої школи в адміністративно-управлінській, навчально-педагогічній та науково-дослідницькій роботі.
	ФК 2	Глибокі обґрунтовані знання основних історичних подій та процесів: детальні знання спеціальної області дослідження у контексті загальної наукової дискусії та внеску до індивідуальної області дослідження.
	ФК 3	Спроможність управління дослідженням: застосування ефективного проектного менеджменту при постановці дослідницьких цілей з історії та археології; оптимальне поєднання поточних і пріоритетних видів діяльності в історичному та археологічному середовищі; системність аналізу і порівняння інформації; пошук та аналіз джерел необхідної інформації; грамотне використання інформаційних технологій;
	ФК 4	Здатність роботи у дослідницькому середовищі: розуміння контексту проведеного дослідження в історії та археології; дотримання норм поведінки у взаємодії з іншими дослідниками – дотримання конфіденційності, наукової етики, поваги до авторських прав власності на інформацію; дотримання стандартів дослідницької практики; хороша працездатність.
	ФК 5	Уміння застосовувати дослідницькі навички і методи, здатність бачити і встановлювати

	актуальність проблеми; оригінальне, незалежне і критичне мислення, здатність до напрацювання теоретичних ідей; розуміння стану наукових досягнень у своїй галузі і суміжних областях; здатність вибору релевантної методології, дослідної методики і ефективного їх використання.
ФК 6	Спроможність аналізувати, оцінювати та порівнювати різноманітні парадигми, теорії, концепції та підходи з предметної сфери наукового дослідження, вміння робити відповідні висновки, формулювати пропозиції та рекомендації.
ФК 7	Вільне володіння й оперування найважливішими теоретико-методологічними поняттями і категоріями при дослідженні історичних проблем.
ФК 8	Вміння осмислювати теоретичну основу будь-якого історичного дослідження, з'ясувати, в якій теоретико-пізнавальній системі працював його автор.
ФК 9	Визначати сутність державної ідеї у політичній культурі суспільств європейських країн у добу нової історії.
ФК 10	Здійснювати аналіз історичних процесів, явищ вітчизняної історії, порівнювати, знаходячи спільні риси та відмінності в державному розвитку України та інших країн Європи.
ФК 11	Використання оригінальних наукових досліджень з питань історії та археології на високому фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання, з акцентом на актуальних загальнодержавних проблемах з використанням новітніх методів наукового пошуку.
ФК 12	Розуміння та здатність застосовувати на практиці результати отриманих досліджень в історії, археології, соціальних та гуманітарних науках.
ФК 13	Виходячи із завдань конкретного дослідження, застосовувати сучасні методи наукового пошуку в конкретній галузі знань
ФК 14	Вміння керуватися правами та обов'язками у якості викладача вищого навчального закладу, підрозділу ВНЗ, науково-педагогічного чи наукового працівника.

7 – Програмні результати навчання	
ПРН 1	Вміти розрізняти емпіричний і теоретичний, прикладний і фундаментальний рівні в контексті власного наукового дослідження..
ПРН 2	Вміти аналізувати тексти відповідних історичних праць та визначати їх історіографічні особливості серед загальної маси наукових робіт
ПРН 3	Вміти здійснювати аналіз прочитаних теоретичних даних з метою визначення їх важливості для подальшої наукової роботи з історіографічними працями
ПРН 4	Вміти формулювати висновки з проаналізованого матеріалу для підсумування важливості досягнутих наукових результатів
ПРН 5	Володіти основними вміннями на науковому й загальному професійному рівні /вести розмову, здійснювати аргументацію, унаочнення, презентацію тощо
ПРН 6	Вміти розкривати та фахово відтворювати зміст певного тексту комунікативними прийомами зі специфічним фаховим наповненням (дефініція, опис тощо).
ПРН 7	Здійснювати статистичний аналіз моделей; отримувати оцінки параметрів моделей за допомогою різних статистичних підходів; визначати тип моделі, ґрунтуючись на значеннях інформаційних критеріїв; будувати статистичні гіпотези та відповідні їм критерії.
ПРН 8	Вміти самостійно організовувати та контролювати особистісний та професійний розвиток, застосовуючи педагогічні знання щодо етапів розвитку особистості
ПРН 9	Вміти орієнтуватися в інформаційних джерелах, працювати з бібліотечними та архівними фондами щодо пошуку шляхів підвищення якості навчання та результативності виховання
ПРН 10	Вміти користуватися нормативно-правовими актами та нормативно-технічною документацією у сфері педагогічної та наукової діяльності
ПРН 11	Здатність формулювати та вдосконалювати важливу дослідницьку задачу, для її вирішення збирати необхідну інформацію та формулювати висновки, які можна захищати в науковому контексті.
ПРН 12	Вміти писати англійською мовою у різних наукових формах: статті, есе, тези на конференції, наукові проекти.
ПРН 13	Виконувати найпростіші аналітичні та експериментальні дослідження з моделями реальних процесів та явищ; організовувати самостійну пізнавальну діяльність; опрацьовувати статистичні дані за допомогою пакетів статистичного аналізу.

ПРН 14	Вміти використовувати комунікативні навички і технології, ініціювати запровадження методів комунікативного менеджменту в практику професійної діяльності; виявляти уважне ставлення до культурних, індивідуальних відмінностей при наданні освітніх послуг із метою уникнення дискримінації; знаходити компромісні рішення у процесі професійної діяльності
ПРН 15	Вміти робити узагальнення з вивченого матеріалу для подальшої типологізації отриманої наукової інформації з прочитаних історичних праць
ПРН 16	Формулювати висновки та узагальнення; застосовувати концептуально-методологічні знання при роботі з науковими працями
ПРН 17	Вміти застосовувати концептуально-методологічні знання при роботі з науковими працями для вдосконалення подальших навичок роботи з історіографічними роботами
ПРН 18	Здатність використовувати ІКТ-ресурси науковим чином, з використанням високих стандартів текстового аналізу як до електронних як і до традиційних архівних, розповідних та усних джерел.
ПРН 19	Здатність розрізнити різні реєстри наукового викладу та застосовувати їх відповідно в коротких викладах, оглядах, та в письмових і усних завданнях в своїх наукових дослідженнях.
ПРН 20	Здатність провести та завершити науковий проект, що об'єднує інструменти пов'язаних дисциплін, вирішуючи важливу задачу, що стосується європейського чи неєвропейського простору, та презентуючи свої відкриття у формі розповідного тексту з використанням нотаток, посилань, додатків, документів відповідно до теми.
ПРН 21	Вміти аналізувати різні фактори впливу на особистість, застосовувати на практиці знання закономірностей соціального виховання, соціалізації та соціальної адаптації, оцінювати девіантні ситуації; добирати оптимальні форми та методи соціально-педагогічної діяльності
ПРН 22	Володіти навичками спілкування в професійно-педагогічній праці, що містять у собі перцепцію (сприйняття), інтеракцію (взаємовплив) і комунікацію (обмін інформацією) в різних системах професійної ЗВО («викладач-студент», «викладач-викладач», «викладач-адміністратор»)
ПРН 23	Вміти моделювати різноманітні види навчальних занять (лекції різних типів, навчально-практичні заняття, семінари, дидактичні ігри, екскурсії, науково-дослідну роботу в археологічній лабораторії, в етнографічному музеї).
ПРН 24	Вміти добирати найефективніші в обраній сфері дослідження філософські, загальнонаукові та

	конкретнонаукові методи
ПРН 25	Вміти застосовувати критерії наукової раціональності, зважаючи на її місце в системі вселюдських норм, ідеалів і цінностей; враховувати норми, ідеали і цінності, здатні спрямовувати будь-яке наукове дослідження в загальне гуманістичне русло
ПРН 26	Вміти оцінювати актуальність і соціокультурну значимість передбачуваного внеску в науку зі світоглядно-філософського погляду
ПРН 27	Здатність ефективно формувати комунікаційні стратегії в методології сучасних наукових дослідженнях; здатність використовувати професійно профільовані знання при застосуванні існуючих методик обробки експериментальних даних.
ПРН 28	Креативність, здатність до системного мислення; адаптивність і комунікабельність; турбота про якість виконуваної роботи
ПРН 29	Вміти володіти поняттями сучасної історичної науки для правильного проведення аналітичної роботи з історіографічними працями з різних періодів минулого людства
ПРН 30	Вміти реалізувати можливості міждисциплінарної взаємодії та комунікації з дослідниками суміжних галузей наукового знання.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації освітньої програми	
Кадрове забезпечення	Всі науково-педагогічні працівники, що забезпечують освітньо-наукову програму за кваліфікацією відповідають профілю і напряму дисциплін, що викладаються, мають необхідний стаж педагогічної роботи та досвід практичної роботи. 100% професорсько-викладацького складу, задіяного до викладання професійно-орієнтованих дисциплін, мають наукові ступені за спеціальністю. В процесі організації навчального процесу залучаються професіонали з досвідом дослідницької /управлінської /інноваційної /творчої роботи та/або роботи за фахом та іноземні лектори.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення дозволяє повністю забезпечити освітній процес протягом всього циклу підготовки за освітньою програмою. Стан приміщень засвідчено санітарно-технічними паспортами, що відповідають існуючим нормативним актам. Для організації навчального процесу використовується матеріально-технічна база університету, зокрема приміщення 14 корпусу ЧНУ, а також всі об'єкти

	соціально-побутової сфери. Процес підготовки фахівців в повному обсязі забезпечується аудиторним фондом та комп'ютерними лабораторіями.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Програма повністю забезпечена НМК з усіх навчальних компонентів, наявність яких представлена у модульному середовищі освітнього процесу університету. На базі факультету діють також методична, етнографічна та археологічна лабораторії, основна частина аудиторій забезпечена стаціонарними проекторами. Також діють Центр Євроатлантичної інтеграції та безпеки, Центр Американських студій, Центр Канадських студій, які сприяють забезпеченню новітніх досліджень в галузі історії та археології.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Передбачає можливість національної кредитної мобільності за деякими навчальними модулями, що забезпечують набуття загальних компетенцій.
Міжнародна кредитна мобільність	Програма “Erasmus Mundus” Програма “Erasmus Mundus” – це програма Європейського союзу зі співпраці у галузі вищої освіти. “Erasmus Mundus” передбачає близько 100 магістерських курсів найвищого академічного рівня, гранти для 5.000 студентів на проходження цих курсів. Програма надає також викладацькі та дослідницькі стипендії в Європі для понад 1.000 науковців з третіх країн та стільки ж стипендій для науковців ЄС. Крім того, “Erasmus Mundus” підтримує близько 100 партнерств між магістерськими курсами “Erasmus Mundus” та вищими навчальними закладами у третіх країнах. Програма “TEMPUS” Tempus – це програма ЄС з підтримки модернізації систем вищої освіти в країнах-партнерах Західних Балкан, Східної Європи і Центральної Азії, Північної Африки і Близького Сходу. Програма сприяє створенню простору для співпраці в сфері вищої освіти між Європейським Союзом і країнами-партнерами, що оточують його. Tempus сприяє добровільному зближенню (з ініціативами ЄС) у сфері вищої освіти, виходячи з Лісабонської стратегії зі збільшення кількості робочих місць і забезпеченню просування Болонського процесу, покликаному формувати Європейський простір вищої освіти. Історико-етнографічна спадщина – складова сталого розвитку туризму на Буковині (СПАДЩИНА) (Historical And ethnographic heritage – part of the sustainable development

	of tourism in Bukovina (HERITAGE). Транскордонний освітній обмін в галузі Європейських студій як сприяння зменшенню ефекту кордону на східному рубежі ЄС. Співпраця з Саскачеванським університетом в Канаді, започаткована з ініціативи проф. Макара Ю.І. ще у 1977 році. Тривалий час спільно з канадськими науковцями опрацьовувалася спільна тема «Роль національно-етнічних груп в освоєнні західних земель Канади». Виконання теми завершилося проведенням двох спільних конференцій – в Чернівцях і Едмонтоні, за наслідками яких опубліковано том їх матеріалів «Міграційні рухи з Західної України до Західної Канади» під редакцією Олександра Макара і Радомира Білаша. Укладені міжнародні договори з окремими закордонними закладами вищої освіти, з метою міжнародної мобільності: Жешовський університет, Польща; Інститут політичних досліджень Польської академії наук, Польща; Лодзький університет, Польща; Сучавський університет «Штефан чел Маре», Румунія; Яський національний університет «Джордже Єнеску», Румунія; Університет м. Грац, Австрія; Католицький університет м. Фрайбурга, Німеччина; Університет Аугсбурга, Німеччина; Університет Пассау, Німеччина; Саскачеванський університет, Канада.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Передбачається на загальних умовах

2.Перелік компонентів освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1.Перелік компонентів ОН

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, (роботи), практики)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОН			
ОК 1.	Філософія методологія науки	4	Екзамен
ОК 2.	Академічне письмо та риторика іншомовного спілкування	6	Залік/екзамен
ОК 3.	Проектний менеджмент	3	Залік
ОК 4.	Обробка результатів експерименту	3	Залік
ОК 5.	Головні тенденції розвитку історичної науки в ХХ - на початку ХХІ ст.	4	Екзамен
ОК 6.	Педагогічна практика	4	Залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		720/24	
Вибіркові компоненти ОП			
<i>Вибір з переліку №1 (аспірант обирає одну дисципліну)</i>			
ВБ 2.1.	Вітчизняні історіографія на зламі ХХ-ХХІ ст.: стан, тенденції, перспективи	120/4	екзамен
ВБ 2.2.	Політичне життя України періоду незалежності в сучасній українській історіографії	120/4	екзамен
ВБ.2.3	Суспільно-політичне життя Буковини в ХІХ – ХХ ст.	120/4	екзамен
ВБ 2.4.	Культура народів Стародавнього Сходу	120/4	екзамен
ВБ 2.5.	Повсякденне життя європейця у міжвоєнний період	120/4	екзамен
ВБ 2.6.	Іредентизм в історичній практиці країн Центральної та Південно-Східної Європи у ХІХ-ХХ ст.	120/4	екзамен
ВБ 2.7.	Організаційно-нормативні основи здійснення наукової діяльності	120/4	екзамен
ВБ 2.8.	Європейська грантова система підтримки наукових досліджень та академічних обмінів	120/4	екзамен
ВБ 2.9.	Теоретичні питання архівної справи та бібліографії	120/4	екзамен

ВБ 2.10.	Сучасні методи роботи з джерелами	120/4	екзамен
ВБ 2.11.	Сучасна історична наука: головні тенденції розвитку	120/4	екзамен
ВБ 2.12.	Міжкультурна комунікація в освіті: теоретичний і практичний аспект	120/4	екзамен
ВБ 2.13.	Інтернет-ресурси у науково-дослідницькій діяльності історика	120/4	екзамен
ВБ 2.14.	Новітні технології у викладанні історії	120/4	екзамен
ВБ 2.15.	Цивілізаційні парадигми історичного процесу	120/4	екзамен
ВБ 2.16.	Час і простір в історії	120/4	екзамен
ВБ 2.17.	Релігійні системи в історії світових цивілізацій	120/4	екзамен
Вибіркові компоненти ОП			
<i>Вибір з переліку №2 (аспірант обирає одну дисципліну)</i>			
ВБ 3.1.	Біблія як історичне джерело	120/4	залік
ВБ 3.2.	Візантійський церковний обряд в традиційній культурі Південно-Східної Європи періоду середньовіччя	120/4	залік
ВБ 3.3.	Культура Візантійської імперії	120/4	залік
ВБ 3.4.	Традиційна матеріальна культура східних слов'ян	120/4	залік
ВБ 3.5	Епоха вікінгів в середньовічній історії Західної Європи	120/4	залік
ВБ 3.6.	Історія революційного руху в Російській імперії	120/4	залік
ВБ 3.7	Історія євреїв Російської імперії	120/4	залік
ВБ 3.8.	Історія інакості в СРСР	120/4	залік
ВБ 3.9.	Історія міжнародні відносин в СРСР	120/4	залік
ВБ 3.10.	Неомарксизм в інтелектуальній думці ХХ ст.	120/4	залік
ВБ 3.11.	Центрально-Східна Європа в ХХ ст. (цивілізаційний вимір)	120/4	залік
ВБ 3.12.	Бессарабське питання в радянсько-румунських відносинах	120/4	залік
ВБ 3.13	Міжнародна діяльність та дипломатія українського козацтва	120/4	залік
ВБ 3.14	The Uses of Medieval Past in Modern Ukraine (Використання середньовічного минулого в сучасній Україні) <i>Мова викладання – англійська</i>	120/4	залік
ВБ 3.15	Wojsko zaporoskie w Rzeczypospolitej w XVI – pierwszej połowie XVII w: organizacja, ewolucja, powstania kozackie. (Запорозьке військо у Речі Посполитій в XVI – першій половині XVII ст.: організація, еволюція, козацькі повстання)	120/4	залік

	<i>Мова викладання – польська</i>		
ВБ 3.16	Viața politică în Regatul României în perioada regimul parlamentar-democrat în anii 1918-1937: evenimente, oameni, surse. (Політичне життя в королівстві Румунії у парламентсько-демократичний період (1918-1937 рр.): події, люди, джерела) <i>Мова викладання - румунська</i>	120/4	залік
Загальний обсяг вибіркового компонента:		240/8	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		960/32	

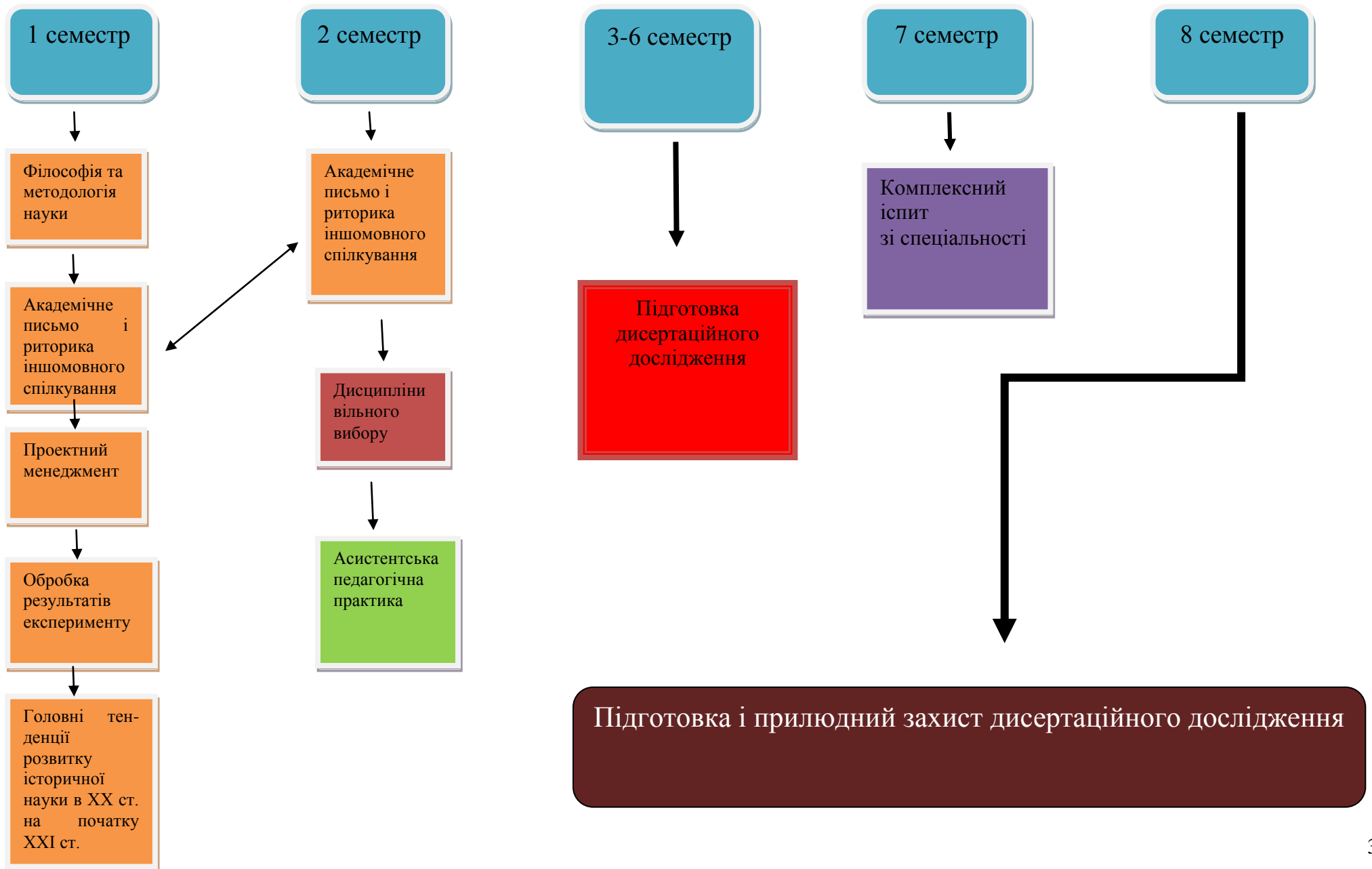
2.1. Структурно-логічна схема ОП

Програма підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти за спеціальністю 032 «Історія та археологія» доктор філософії (PhD) загальним обсягом 32 кредити ЄКТС передбачає оволодіння аспірантами 7 навчальними дисциплінами, проходження виробничої практики і проведення підсумкової атестації у формі публічного захисту дисертаційної роботи.

Обов'язкова частина навчального плану має обсяг 24 кредити ЄКТС (75%) і включає 6 дисциплін (62,5%) кредитів), виробничу практику (12,5%) кредитів). Вибіркова частина навчального плану (дисципліни вільного вибору) має обсяг 8 кредитів ЄКТС (25%).

В обов'язковій частині передбачено 4 навчальних дисципліни циклу загальної підготовки (ЗП) (16 кредитів) та 1 дисципліни циклу професійної підготовки (ПП) (4 кредитів), виробничу практику (4 кредити). Дисципліни самостійного вибору вищого навчального закладу – 8 кредитів.

2.2.Графік структурно-логічної схеми ОП

2.3. Наукова складова освітньо-наукової програми

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення аспірантом власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання за спеціальністю 032 «Історія та археологія», результати якого характеризуються науковою новизною та практичною цінністю і оприлюднені у відповідних публікаціях.

Невід'ємною частиною наукової складової освітньо-наукової програми аспірантури є підготовка та публікація наукових статей, виступи на наукових конференціях, наукових фахових семінарах, круглих столах, симпозіумах.

Тематики наукових досліджень за спеціальністю 032 «Історія та археологія»:

1. Актуальні питання історії та історичної регіоналістики України
2. Стан економіки, суспільно-політичне, громадське і національно-культурне життя у західному регіоні у міжвоєнний період.
3. Буковина в період національно-визвольної революції. Адміністрація Буковини у міжвоєнний період.
4. Соціально-економічне становище селянства Буковини у кінці XIX – першій половині XX ст.
5. Буковина у конфліктах Османської імперії та Польщі.
6. Культурні зв'язки українців Буковини з українською діаспорою Канади у 20-30-ті рр. XX ст.
7. Роль письменників західноукраїнських земель у міжвоєнний період у захисті соціальних інтересів і політичних прав громади.
8. Стан міського самоврядування в Західній Україні у кінці XIX – першій половині XX ст.
9. Соціальні процеси на західноукраїнських землях в XIX – поч. XX ст.
10. Роль західноукраїнських дипломатів на міжнародній арені в період національно-визвольної революції в 1917-1921 рр.
11. Участь добровольців із Західної України в Іспанській громадянській війні (1936-1939 рр.).
12. Актуальні проблеми історії країн Європи та Північної Америки в Новий і новітній час
13. Дослідження актуальних проблем історії Нового часу (формування ідейних засад зовнішньої політики США в XIX ст.; проблема ідентичності єврейства в Російській імперії та Східній Європі в XIX ст.
14. Перша світова війна та спадщина колишніх імперій.
15. Вивчення актуальних проблем новітнього періоду історії Нового часу (зміст і особливості ідейно-політичної боротьби в СРСР у міжвоєнний період
16. Еволюція державно-політичної системи Румунії в першій половині XX ст.
17. Процес радянзації Буковини та Бессарабії в 1940 - 1952 рр.

18. Розвиток суспільної думки в країнах Європи та Північної Америки.
19. Проблеми внутрішньополітичного розвитку Молдови наприкінці XX ст.
20. Становище національних меншин у соціально-політичному просторі Східної Європи наприкінці XIX – в першій половині XX століття.
21. Соціальні рухи другої половини XX ст. в країнах Заходу.
22. Проблеми слов'янської археології та соціально-політичної історії Європи в період давнини й Середньовіччя.
23. Історія Карпато-Дністровських земель в середньовіччі.
24. Розвиток християнських церковних інституцій Західної Європи у VI-XIII ст.
25. Середньовічна та постсередньовічна археологія межиріччя Верхнього Пруту і Середнього Дністра.
26. Італійські морські республіки та Північне Причорномор'я в епоху пізнього середньовіччя.
27. Церковно-релігійне життя в гренландських колоніях за даними писемних джерел.

III. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Атестація осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, здійснюється постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти чи наукової установи, акредитованою Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Здобувач ступеня доктора філософії має право на вибір спеціалізованої вченої ради.

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Публічний захист наукових досягнень у формі дисертації. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану. Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 032 «Історія та археологія» захищають дисертації в утвореній для проведення разового захисту спеціалізованій вченій раді зі спеціальності 032 «Історія та археологія» у закладі вищої освіти, де здійснювалася підготовка аспіранта. Вчена рада вищого навчального закладу має право подати до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти документи для акредитації спеціалізованої вченої ради, утвореної для проведення разового захисту, або звернутися з відповідним клопотанням до іншого вищого навчального закладу, де функціонує постійно діюча спеціалізована вчена рада із спеціальності 032 «Історія та археологія».
Вимоги до кваліфікаційної роботи та її публічного захисту	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 032 «Історія та археологія» є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в галузі історії, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань історичної науки та оприлюднені у відповідних публікаціях. Для оприлюднення, публічного ознайомлення зі змістом дисертаційної роботи та запобігання академічному плагіату (перевірка робіт на плагіат; визначення нормативу унікальності текстів) робота, а також відгуки опонентів мають бути розміщені на web-ресурсах закладу вищої освіти або відповідного структурного підрозділу відповідно до законодавства. Вимоги до оформлення дисертацій встановлює Міністерство освіти і науки України.

Вимоги до публічного захисту кваліфікаційної роботи (за наявності)	Вимоги щодо процедури та особливих умов проведення публічного захисту визначаються Кабінетом Міністрів України.

**4. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ
КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ВБ 2.1	ВБ 2.2	ВБ 2.3	ВБ 2.4	ВБ 2.5	ВБ 2.6	ВБ 2.7	ВБ 2.8	ВБ 2.9	ВБ 2.10	ВБ 2.11	ВБ 2.12	ВБ 2.13	ВБ 2.14	ВБ 2.15	ВБ 2.16	ВБ 2.17	
ЗК 1	+		+	+									+	+										
ЗК 2		+	+	+		+			+			+	+	+			+					+		
ЗК 3			+	+		+			+			+		+									+	+
ЗК 4		+	+	+	+		+										+					+		+
ЗК 5	+			+	+	+				+		+		+				+	+	+				
ЗК 6	+				+		+				+						+		+	+				
ЗК 7			+	+		+				+			+											
ЗК 8		+										+	+											
ЗК 9			+	+					+															
ЗК 10		+																						
ЗК 11		+	+	+																		+	+	
ЗК 12		+																						
ЗК 13		+																						
ФК 1			+	+	+	+							+	+								+		
ФК 2	+				+			+			+				+		+	+						
ФК 3			+	+			+			+			+				+				+	+		
ФК 4			+	+																				+
ФК 5	+			+	+	+		+				+				+	+				+			
ФК 6	+		+		+			+							+					+	+		+	
ФК 7	+	+				+								+										
ФК 8	+				+			+							+									
ФК 9					+			+							+									
ФК 10					+										+									
ФК 11		+			+																	+	+	
ФК 12			+	+		+			+				+	+										
ФК 13			+	+	+	+				+			+				+	+						
ФК 14	+												+											

	ВБ 3.1	ВБ 3.2	ВБ 3.3	ВБ 3.4	ВБ 3.5	ВБ 3.6	ВБ 3.7	ВБ 3.8	ВБ 3.9	ВБ 3.10	ВБ 3.11	ВБ 3.12	ВБ 3.13	ВБ 3.14	ВБ 3.15	ВБ 3.16
ЗК 1	+									+						
ЗК 2				+							+					
ЗК 3	+															
ЗК 4					+	+	+	+	+							
ЗК 5	+									+			+	+	+	+
ЗК 6				+					+				+			
ЗК 7											+					
ЗК 8														+	+	+
ЗК 9																
ЗК 10			+	+												
ЗК 11																
ЗК 12														+		
ЗК 13														+		
ФК 1																
ФК 2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ФК 3					+									+	+	+
ФК 4																
ФК 5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ФК 6						+	+	+					+	+		
ФК 7	+										+					
ФК 8								+		+						
ФК 9																
ФК 10												+	+	+		
ФК 11														+	+	+
ФК 12				+										+	+	+
ФК 13	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 14																

**5. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ПРН) ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ
ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ВБ 2.1	ВБ 2.2	ВБ 2.3	ВБ 2.4	ВБ 2.5	ВБ 2.6	ВБ 2.7	ВБ 2.8	ВБ 2.9	ВБ 2.10	ВБ 2.11	ВБ 2.12	ВБ 2.13	ВБ 2.14	ВБ 2.15	ВБ 2.16	ВБ 2.17
ПРН 1	+						+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 2					+		+					+	+		+	+		+					
ПРН 3					+		+								+	+			+				+
ПРН 4					+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 5		+											+		+		+						
ПРН 6		+											+			+	+						
ПРН 7				+																+	+		
ПРН 8						+													+		+		
ПРН 9						+	+	+												+	+		+
ПРН 10						+							+	+									
ПРН 11			+																				
ПРН 12		+																					
ПРН 13				+																			
ПРН 14						+					+								+				+
ПРН 15					+		+	+								+							
ПРН 16				+					+	+		+										+	
ПРН 17					+		+	+															
ПРН 18			+																	+	+		
ПРН 19				+																			
ПРН 20			+						+		+				+								
ПРН 21						+																	
ПРН 22						+																	
ПРН 23						+															+		
ПРН 24	+																						
ПРН 25	+																				+		
ПРН 26	+																		+				
ПРН 27			+	+										+		+							
ПРН 28			+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 29					+																		
ПРН 30	+																		+		+	+	+

	ВБ 3.1	ВБ 3.2	ВБ 3.3	ВБ 3.4	ВБ 3.5	ВБ 3.6	ВБ 3.7	ВБ 3.8	ВБ 3.9	ВБ 3.10	ВБ 3.11	ВБ 3.12	ВБ 3.13	ВБ 3.14	ВБ 3.15	ВБ 3.16
ПРН 1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 2	+													+	+	+
ПРН 3	+															
ПРН 4		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 5											+			+	+	+
ПРН 6																
ПРН 7																
ПРН 8	+															
ПРН 9	+															
ПРН 10																
ПРН 11								+	+							
ПРН 12														+		
ПРН 13																
ПРН 14			+	+			+	+	+							
ПРН 15																
ПРН 16	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 17										+						
ПРН 18																
ПРН 19																
ПРН 20											+		+			
ПРН 21																
ПРН 22																
ПРН 23																
ПРН 24																
ПРН 25							+	+		+	+		+			
ПРН 26		+			+											
ПРН 27																
ПРН 28	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 29													+			
ПРН 30											+					